

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 17 november 2020

Nummer 1917

Onderwerp Raadsbrief Kwartaalrapportage Avalex Q3 2020

Portefeuillehouder Wethouder Van Eekelen

Behandeld door AM Geel

1. Waarom wordt de raad geïnformeerd?

De raad wordt op haar verzoek ieder kwartaal geïnformeerd over ontwikkelingen op het gebied van afvalbeleid en afvaluitvoering.

2. Korte inhoudelijke toelichting

In deze raadsbrief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

1. Prestaties Avalex
2. Gevolgen coronacrisis
3. DVO 2021
4. PMD-inzameling
5. Inzameling grofvuil
6. Traject verwerking restafval

1. Prestaties Avalex

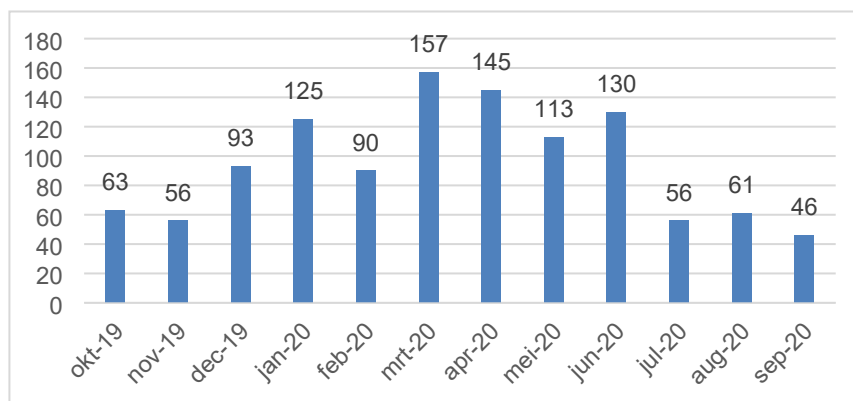
Met de raad zijn de volgende prestatie-indicatoren afgesproken waarover periodiek wordt gerapporteerd:

- A. Aantal klachten volle ondergrondse- en verzamelcontainers
- B. Aantal klachten niet-geleegde mini-containers
- C. Aantal dumpingen illegaal grofvuil
- D. Aantal routes t.b.v. aangemeld grofvuil
- E. Aantal bezoekers milieustraat
- F. Opgehaalde tonnen afval per fractie

In deze raadsbrief rapporteert het college de raad over de gegevens over de maanden april 2020 tot en met september 2020. Voor duiding zijn ook de gegevens over de zes maanden voorafgaand aan de rapportage-periode meegenomen in de onderstaande tabellen.

A. Aantal klachten volle ondergrondse- en verzamelcontainers

In onderstaande tabel zijn de meldingen over volle ondergrondse- en verzamelcontainers gemeld.

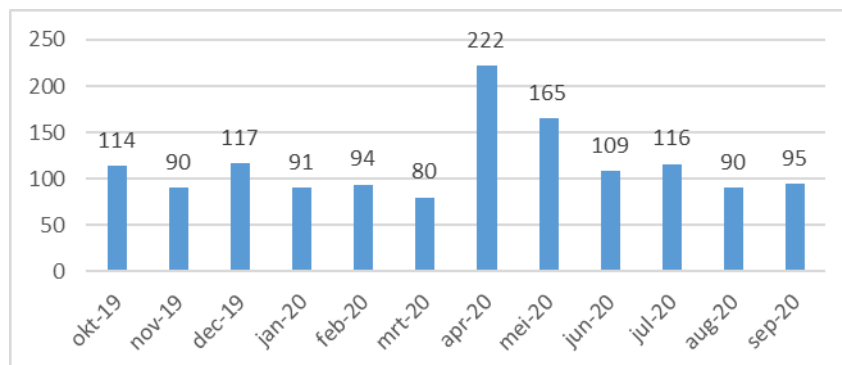

Grafiek 1: Aantal klachten volle ondergrondse- en verzamelcontainers oktober 2019-september 2020

In bovenstaande tabel zijn duidelijk de gevolgen van de intelligente lockdown te zien. In deze periode werkten veel mensen thuis en dit had tot gevolg dat er ook meer huishoudelijk afval werd weggegooid. Hierdoor waren containers sneller vol dan gebruikelijk waardoor Avalex meer mensen en meer wagens in moest zetten. Deze waren echter niet meteen voorradig aangezien de vraag om tijdelijk meer wagens zich niet beperkte tot de vraag vanuit Avalex. Alle afvalinzamelingsbedrijven kampten met dit probleem.

Hierbij moet worden vermeld dat de meeste klachten over niet geleegde ondergrondse- of verzamelcontainers betrekking hadden op containers voor restafval (100 in april, 38 in mei, 49 in juni, 22 in juli, 22 in augustus en 17 in september).

B. Aantal klachten niet-geleegde mini-containers

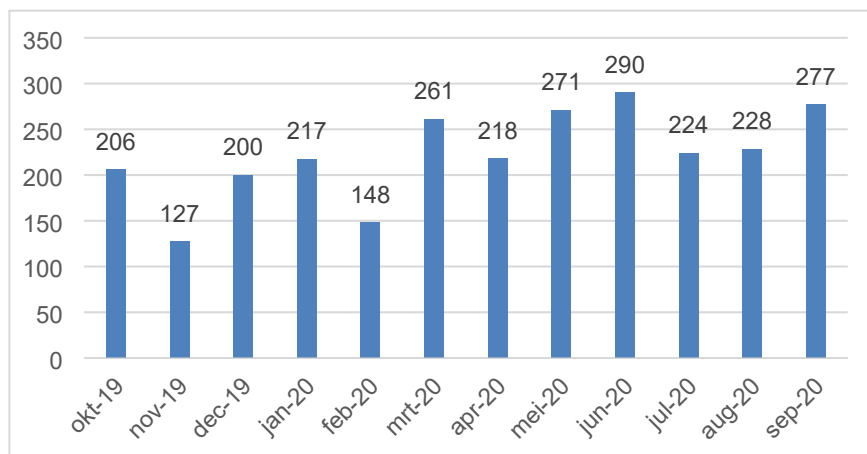
Grafiek 2: Aantal klachten niet geleegde mini-containers oktober 2019-september 2020

Begin 2020 waren ruim 44.000 mini-containers uitgerold in Leidschendam-Voorburg. Door de uitrol van PMD-containers aan inwoners van grondgebonden woningen in verschillende wijken, is dit aantal mini-containers in de gemeente aan het stijgen. Verwacht wordt dat het totale aantal mini-containers stijgt naar ongeveer 59.000 in de loop van 2021.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat vooral de maanden april en mei op negatieve wijze opvallen. Vooral in de maand april is meer geklaagd over de niet-geleegde Gft-container, 108 van de 222 klachten betrof de Gft-container. Dit betrof een route die (gedeeltelijk) niet is gereden. De dag erna heeft Avalex de Gft-containers alsnog geleegd.

C. Aantal dumpingen grofvuil

Net als bij regulier huishoudelijk afval, heeft de intelligente lockdown in de lente van 2020 geleid tot meer aanbod van grofvuil, zowel het aangemelde grofvuil (zie punt D) als niet-aangemeld, of te wel illegaal gedumpt grofvuil.

Grafiek 3: Aantal dumpingen grofvuil oktober 2019- september 2020

In de eerste maanden van de intelligente lockdown, april – juni, is een duidelijke stijging te zien. De zomermaanden laten een beperkte daling zien. Dit is in de lijn der verwachtingen gezien de vakantieperiode. Gezien het blijvend hoge aantal illegale dumpingen, zoekt de gemeente naar andere oplossingen. Zie hiervoor § 5 Inzameling grofvuil.

D. Aantal routes t.b.v. aangemeld grofvuil

Maand	Apr 2020	Mei 2020	Jun 2020	Jul 2020	Aug 2020	Sep 2020
Grofvuil	12	30	38	37	30	37
Snoeiafval	2	7	6	5	4	5
Matrassen	3	6	5	9	6	8
Metaal	5	13	16	14	14	14

Tabel 1: Aantal verreden routes voor aangemeld grofvuil in de maanden april – september 2020.

In de periode van de intelligente lockdown is Avalex terughoudend omgegaan met het maken van nieuwe afspraken voor het ophalen van grofvuil, dit blijkt ook uit bovenstaande tabel waar de aantallen routes in de maand april beduidend lager liggen dan in de andere maanden. Reden hiervoor was de onzekerheid wat de gevolgen van de crisis zouden zijn voor het personeelsbestand. In geval van veel uitval was de afspraak met de opdrachtgevende wethouders gemaakt om de prioriteit te leggen bij het ophalen van huishoudelijk restafval. Om zeker te zijn van voldoende inzetbaar personeel is, tijdelijk, afgeschaald op andere diensten, waaronder het ophalen van aangemeld grofvuil. Dit kan overigens een verklaring zijn voor de extra dumpingen van illegaal grofvuil (zie punt C).

E. Aantal bezoekers milieustraat

Net als een stijging van het aangeboden huishoudelijk afval, is er ook sprake van een stijging van grofvuil, zowel het grofvuil dat wordt opgehaald, als het grofvuil dat door inwoners naar de milieustraat van Avalex wordt gebracht.

Maand	Apr 2020	Mei 2020	Jun 2020	Jul 2020	Aug 2020	Sep 2020
Bezoekers	3.741	3.502	3.077	3.177	2.927	2.963

Tabel 2: Aantal bezoekers Avalex-milieustraten uit Leidschendam-Voorburg

De aantallen over dit half jaar (19.387) laten een stijging van 30% zien in vergelijking met het voorliggende half jaar (14.900).

Dit heeft gevolgen voor de afrekening over 2020. Zie hiervoor ook § 2. Gevolgen coronacrisis.

F. Opgehaalde tonnen per fractie

Avalex rapporteert per twee maanden over de opgehaalde tonnen van de verschillende fracties. Deze perioden van 2 maanden lopen niet parallel met de kwartaalrapportage van de gemeente. Hierdoor wordt een afwijkende periode gebruikt, de weten maart 2020 – augustus 2020 per blok van 2 maanden.

Fractiesoort	Mrt-Apr 2020	Mei-Jun 2020	Jul-Aug 2020	Stijging/daling t.o.v. mrt-aug 2019
Restafval	3.002	3.233	2.736	+ 7%
GFT	932	948	840	+ 4%
Oud papier	497	607	473	+ 8%
PMD	116	147	113	+ 102%
Glas	254	311	238	- 16%
Textiel	43	0	86	- 15%

Tabel 3: Aantal tonnen huishoudelijk afval en grondstoffen door Avalex opgehaald in de maanden maart 2020 – augustus 2020.

In de laatste tabel is getoond of het aantal tonnen opgehaald afval gestegen, dan wel gedaald is in vergelijking met dezelfde periode in 2019. Opvallend is de grote stijging van ingezameld PMD. Dit is te verklaren door de uitrol van een 4^e mini-container voor PMD in verschillende wijken in de loop van het jaar. Mede door de invoer van deze 4^e mini-container is het voor veel inwoners makkelijker om PMD te scheiden. De extra aandacht die aan PMD is besteed tijdens de uitrol van deze mini-container heeft de bekendheid vergroot waardoor ook de afkeur van PMD-ladingen (doordat er verkeerd plastic inzate) verkleind is.

Het belang van bovenstaande inzamelgegevens is dat opbrengsten van grondstoffen (zoals glas en textiel) en kosten voor verwerking van restafval vooraf worden ingeschat en in rekening worden gebracht. Aan het einde van het jaar vindt dan, op basis van nacalculatie, een afrekening plaats. De gevolgen hiervan worden vermeld onder §2 Gevolgen coronacrisis.

2. Gevolgen coronacrisis

Avalex wordt geconfronteerd met een stijging van het ziekteverzuim als gevolg van de coronacrisis. Ook zorgt de verplichte quarantaine voor (tijdelijke) uitval. Avalex heeft maatregelen genomen om de werkzaamheden met de hoogste prioriteit, het inzamelen van restafval, te kunnen garanderen. Deze maatregelen zijn, op dit moment, nog niet ingegaan, maar mocht dit nodig zijn, dan zal als eerste de inzameling van grofvuil worden afgeschaald.

In de afgelopen maanden is het aanbod van restafval gestegen. Dit is het gevolg van het thuiswerken (bedrijfsafval laat een navenante daling zien). De stijging van het huishoudelijk restafval leidt tot hogere verwerkingskosten en de daarmee gepaard gaande verbrandingsheffing. Ook is het nog steeds drukker dan normaal op de milieustraten van Avalex.

Aangezien zowel de verwerkingskosten voor (rest-)afval als de bezoeken aan de milieustraat op basis van nacalculatie worden berekend, verwacht Avalex dat dit voor Leidschendam-Voorburg voor heel 2020 een extra kostenpost betekent van €277.506.

Deze kostenpost is als volgt opgebouwd:

Verwerkingskosten en opbrengsten grondstoffen (gesaldeerd)	€ 273.383
Kosten milieustraten (o.b.v. aantal bezoekers)	€ 27.953
Kosten overlaad (per ton restafval)	€ 10.243
Dienstverlening buiten DVO a.g.v. personeelsbezetting	-€34.056
Totaal	€277.506

Onder 'Dienstverlening buiten DVO a.g.v. personeelsbezetting' wordt bedoeld dat in de eerste weken van de intelligente lockdown Avalex minder routes voor aangemeld grofvuil heeft gereden. De kosten voor deze niet-gereden routes worden in mindering gebracht op de eindafrekening over 2020.

3. DVO 2021

In het derde kwartaal heeft de gemeente de DVO 2021 met afspraken over de dienstverlening door Avalex ondertekend. De grootste veranderingen ten opzichte van 2020 zijn:

a. Afbouw van wekelijks inzamelen restafval

In de wijken waar al is overgegaan op PMD-inzameling aan huis door middel van een extra mini-container (voor laagbouw), worden restafval en PMD alternerend ingezameld. Dit zorgt niet voor minder routes, maar wel voor een stijging van het scheidingspercentage en daarmee ook een daling van het restafval.

In wijken waar de uitrol van de 4^e mini-container nog niet heeft plaatsgevonden blijft Avalex het restafval wekelijks inzamelen. Dit zal stapsgewijs in 2021 uitgefaseerd worden nadat ook de laatste wijken zijn overgestapt. Dat enkele wijken nog niet zijn overgestapt is het gevolg van de coronacrisis. Hierdoor hebben enkele bewonersavonden nog niet plaats kunnen vinden. Ook het proces na de bewonersavonden, met klankbordgroepen, wordt bemoeilijkt door de maatregelen die tot doel hebben de verspreiding van het virus te beperken.

b. Invoering van een KCA-route

Op basis van verzoeken van inwoners tijdens de bewonersavonden, is besloten om een KCA-route in te stellen binnen de gemeente. Hierdoor hoeven mensen niet naar de afvalmilieustraat voor een paar verblijven.

De KCA-bus wordt gehuurd van Afvalstoffendienst Den Bosch (incl. gecertificeerd personeel) en zal om de week op zaterdag op drie locaties in de gemeente staan. Er zijn twee afzonderlijke routes om een zo groot mogelijke spreiding te krijgen. In totaal zijn er dus zes locaties in de gemeente.

De locaties zijn:

Route 1 (week 53, 2020, week 4,8,12 etc. in 2021):

Stationsplein, Voorburg

Mall of The Netherlands, Leidschendam

Damlaan/ Damcentrum, Leidschendam

Route 2 (week 2, 6, 10, 14 etc. in 2021):

Winkelcentrum Julianabaan, Voorburg

Prins Frederiklaan, Leidschendam

Meerlaan, Stompwijk

Precieze tijdstippen worden via de Gemeenterubriek en via social media bekend gemaakt.

Kosten voor 2021

De uiteindelijke kosten voor de DVO 2021 voor de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn € 8.802.077. Dit is lager dan waar rekening mee werd gehouden tijdens de bespreking van de Avalex-begroting in juni 2020. In de gemeentelijke begroting is het DVO-bedrag opgenomen.

De kosten voor de DVO zijn echter niet alle kosten die Avalex in rekening brengt. Kosten voor de uitrol van de 4^e mini-container, of plaatsing van extra ondergrondse containers in de nabijheid van hoogbouw, worden op factuurbasis betaald nadat de gemeente opdracht voor extra werk heeft gegeven.

Ook kan de uiteindelijke prijs over 2021 hoger uitvallen als de coronacrisis langer duurt en daarmee ook het hogere aanbod van restafval en grofvuil. In het huidige bedrag is rekening gehouden met een geschat tonnage. De schatting is gebaseerd op gerealiseerde cijfers van het voorgaande jaar.

Gevolgen voor afvalstoffenheffing

De kosten voor Avalex worden bekostigd uit de afvalstoffenheffing. Deze zal in de gemeente met een gering percentage (1,9% voor huishoudens van 2 of meer personen) stijgen.

Omliggende gemeenten laten een grotere stijging van de afvalstoffenheffing zien.

De stijging van de afvalstoffenheffing kon in onze gemeente mede beperkt blijven door een flinke stijging van het ingezamelde PMD waar de gemeente een vergoeding vanuit het Afvalfonds voor ontvangt. Deze vergoeding wordt volledig ingezet binnen het Taakgebied Afval en heeft daarmee een dempende werking op de afvalstoffenheffing.

4. PMD-inzameling

De inzameling van PMD binnen de gemeente laat een grote groei zien. Dit is deels het gevolg van de uitrol van de 4^e mini-container in verschillende wijken. In de eerste week van juli 2020 zijn de containers uitgerold in de wijken Essesteijn en Voorburg-West.

In beide wijken wordt nu veel PMD ingezameld. En deze ladingen worden meestal goedgekeurd. Wel zijn in de zomer enkele ladingen afgekeurd; een precieze oorzaak hiervan is niet bekend. De ladingen die zijn afgekeurd, zijn ingezameld in de weken dat Nederland een lange hittegolf meemaakte en het kan dat mensen, om geuroverlast vanuit PMD/ restafval tegen te gaan, minder kritisch bij het scheiden van afval zijn geweest.

Opbrengsten PMD

In de raamovereenkomst verpakkingen die is afgesloten tussen ministerie, verpakkingindustrie en de VNG is afgesproken dat de opbrengst van PMD, in 2020 € 261 per ton, jaarlijks wordt heroverwogen. Bij de heroverweging wordt onder meer gekeken naar marktontwikkelingen.

Voor 2021 is besloten de opbrengst van PMD te verlagen naar € 246 per ton. Reden hiervoor is dat door de daling van de olieprijs, een belangrijke grondstof voor plastic, de vraag naar plasticgranulaat (plastic korrels die uit plastic verpakkingsmateriaal worden gemaakt via recycling) op dit moment daalt. Dit is een gevolg van de coronacrisis. Wat de opbrengst van PMD per ton na 2021 wordt, is afhankelijk van de economische ontwikkelingen in de nabije toekomst.

5. Inzameling grofvuil

Zoals ook blijkt uit de bovenstaande gegevens over illegaal gedumpt grofvuil, blijkt het grofvuil een probleem binnen de gemeente. De sluiting van de milieustraat in juni 2018 heeft bijgedragen aan dit probleem, maar is zeker niet het gehele verhaal. Ook voor de sluiting van de milieustraat, kampte de gemeente al met illegale dumping van restafval. Zie hiervoor bijvoorbeeld raadsbrief 461 dd. 15 mei 2018.

Dit laat onverlet dat het college er veel aan gelegen is om het probleem rondom afvaldumpingen, waar mogelijk, tegen te gaan. Hiervoor heeft het college enkele opties:

- I. Zoeken naar een locatie binnen de eigen gemeentegrenzen of direct grenzend aan de gemeente (bijv. Westvlietweg);
- II. Aansluiting zoeken bij Wassenaar en gezamenlijk een nieuwe milieustraat ontwikkelen die goed bereikbaar is voor de inwoners van Leidschendam-Voorburg;
- III. Avalex opdracht geven tot de herinvoering van grofvuilroutes op vaste dagen;

IV. Instelling van pop-up milieustraten, in lijn met de Haagse Opruimdagen.

I. Milieustraat binnen LV of Westvlietweg

Al in 2017 is hier een onderzoek naar gedaan en het is gebleken dat er binnen de gemeentegrenzen geen geschikte locaties zijn voor een milieustraat. Voor een geschikte milieustraat is immers niet alleen een locatie (perceel) nodig, dit perceel moet ook goed bereikbaar zijn voor (1) grote aantallen bezoekers en (2) zware vrachtwagens voor de afvoer van het grofvuil.

Ook een keuze voor de Westvlietweg ligt niet voor de hand. Het college wil de Vlietzoom groen houden en is hierover in regionaal verband in overleg met andere gebiedspartijen. De uitplaatsing van een milieustraat in deze Vlietzoom is dan ook onwenselijk.

II. Aansluiting met Wassenaar

Door de afspraken over de bebouwing van het voormalige Vliegkamp Valkenburg, moet de milieustraat van Wassenaar in Maaldrift verhuizen. Binnen het bestuur van Avalex is hierover gesproken en tussen de betrokken bestuurders van Leidschendam-Voorburg en Wassenaar is afgesproken dat de gemeenten samen zullen optrekken bij de zoektocht naar een milieustraat die goed bereikbaar is voor de inwoners van beide gemeenten.

In het vierde kwartaal vinden de eerste gesprekken op ambtelijk niveau plaats om na te gaan wat de wensen zijn vanuit beide gemeenten.

III. Vaste grofvuildagen

De gemeente Den Haag gaat vaste grofvuildagen herinvoeren. Zowel het college als het bestuur van Avalex kijkt met interesse naar de ervaringen vanuit Den Haag. Aan Avalex is gevraagd om een prijsindicatie te geven hoe duur vaste grofvuildagen zouden zijn in onze gemeente.

Zodra deze kosten, en gevolgen (want dit leidt tot meer vervoersbewegingen binnen de gemeente) bekend zijn, deelt het college deze met de raad zodat een open discussie over de mogelijkheden, en kosten, kan plaatsvinden.

IV. Opruimdagen

Burgemeester Den Haag organiseert periodiek zgn. Opruimdagen in verschillende Haagse wijken. Op die dagen worden grote containers geplaatst op centrale locaties (veelal in de buurt van een winkelcentrum) waar mensen hun middelgroot grofvuil kunnen inleveren. Dit lijkt sterk op de tijdelijke milieustraat die in 2019 op enkele zaterdag actief was.

Deze tijdelijke milieustraat was echter maar beperkt succesvol en liet geen grote daling van de illegale dump van grofvuil zien. Mogelijk dat het organiseren van deze pop-up milieustraten op verschillende locaties binnen de gemeente wel succesvol zijn.

Ook hier is Avalex om een prijsindicatie gevraagd. Deze zal na ontvangst zo spoedig mogelijk met de raad gedeeld worden.

Het college wil hierbij wel opmerken dat een oplossing van de problematiek niet alleen bij de gemeente en Avalex gezocht kan worden. Ook inwoners kunnen meehelpen bij de oplossing van de grofvuilproblematiek. Door een gratis afspraak met Avalex te maken voor het ophalen van grofvuil, door burens aan te spreken op asociaal gedrag of door Avalex te bellen als het vermoeden bestaat dat er onaangemeld grofvuil is gedumpt in bijv. gemeentelijk groen of naast de ondergrondse containers.

6. Traject verwerking restafval

Nu de gemeenten unaniem akkoord zijn gegaan met een vervolgonderzoek naar een samenwerking tussen Avalex en HVC voor de verwerking van het restafval, grofvuil en gft-afval, is dit vervolgonderzoek opgestart.

Bij de definiëring van de vraagstelling zijn de wensen van de gemeenteraad meegenomen:

- c. Een duidelijke afweging tussen het scenario waarbij Avalex aandeelhouder van HVC wordt, dan wel een scenario waarbij de afzonderlijke gemeenten aandeelhouder van HVC worden;
- d. Meer duidelijkheid over de verwachte kosten in geval van een aanbesteding en deze duidelijke afzetten tegen de kosten van een inbesteding bij HVC.

Het vervolgonderzoek zal eind november gereed zijn. Begin december is een beeldvormende raad gepland waarbij de raadsleden worden geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek.

Indien de uitkomsten aanleiding geven tot inbesteding, zal het college hier begin januari 2021 een voorstel voor doen en dit voorstel voorleggen aan de raad.

Nascheiding

De nieuwe afvalverwerker, ongeacht hoe de keuze tot stand komt, moet zowel bronscheiding als nascheiding aanbieden. Tegelijkertijd wil het college flexibiliteit van de afvalverwerker als het gaat om verwerking van bron- en nascheiding. Dit laat ruimte om te kiezen voor een gedeeltelijke, gehele of gefaseerde invoering van nascheiding.

Een keuze voor een scenario is afhankelijk van meerdere aspecten, waaronder ook de scheidingsdoelstellingen van het college en de manier waarop nascheiding bij kan dragen aan deze doelstellingen.

Datum 17 november 2020
Nummer 1917
Pagina 11/11

Naast deze milieudoelstellingen is ook het financiële kostenplaatje van belang bij de afweging door raad en college. En in het geval van PMD gaat dit kostenplaatje niet alleen over de verwerkings- en scheidingskosten, maar ook over de opbrengsten van PMD die bij nascheiding beduidend lager liggen voor de gemeente.

In de loop van 2021 zal een keuze moeten worden gemaakt voor een invoering van nascheiding en de wijze waarop dit gebeurt. Voor die tijd zal het college met de raad hierover in gesprek gaan.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester